ការណែនាំស្តីពីរេដបូក

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីទស្សនទានរេដបូក
សម្រាប់អ្នកទទួលថវិកាជំនួយគម្រោងខ្នាតតូច UNDP GEF SGP/CBR+
ខេត្តព្រះសីហនុ ថ្ងៃទី០៦ ដល់ថ្ងៃទី០៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥

មាតិកា

1. អ្វីទៅជារេដបូក ?
2. ហេតុអ្វីត្រូវការរេដបូក ?
3. ការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តរេដបូកនៅកម្ពុជា
4. ស្ថាប័នសម្របសម្រួលការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តរេដបូក (ក្រុមការងាររេដបូក និងលេខាធិការដ្ឋាន)
5. ដំណាក់កាល និងកាលបរិច្ឆេទសំខាន់នៃការអនុវត្តរេដបូកនៅកម្ពុជា
6. រេដបូកកម្រិតគម្រោង និង រេដបូកថ្នាក់ជាតិ

អ្វីទៅជារេដបូក ?

ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍរក្សាការបូន ដែលមានក្នុងព្រៃឈើ

ដើម្បីទូទាត់ការកាត់បន្ថយការ បំភាយ ឧស្ម័ន ប្រទេសអភិវឌ្ឍ

កាត់បន្ថយការបំភាយ ឧស្ម័នដែលចេញពី ការបាត់បង់ព្រៃឈើ ?

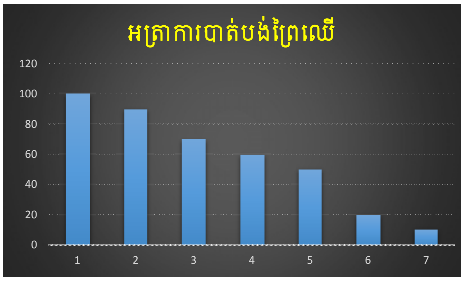

កាត់បន្ថយការបំភាយ ឧស្ម័នដែលចេញពី ការរេចរឹលព្រៃឈើ ?

+

បន្តអភិរក្សតំបន់ព្រៃឈើដែលមានទំហំធំ និងមិនទាន់រងការបំផ្លាញ

ដាំឈើបន្ថែម

ប្រើប្រាស់ព្រៃឈើរបស់ខ្លួនអោយមាននិរន្តរភាព

RE សកម្មភាពទាំងប្រាំរបស់រេដបូក

D D +

ការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នពីការបាត់បង់ព្រៃឈើ	ការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នពីការរេចរឹលព្រៃឈើ	ការអភិរក្សកាបូនស្តុកនៅក្នុងព្រៃឈើ	ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព	បង្កើនបរិមាណកាបូនស្តុកនៅក្នុងព្រៃឈើ

កម្រិតថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ

ដោះស្រាយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ⟷ ការប្រែប្រួលដី និងព្រៃឈើ រួមទាំង រេដបូក

កិច្ចប្រជុំប្រទេសជាភាគីក្រោមអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC) រៀងរាល់ ខែធ្នូ

ហេតុអ្វីត្រូវការរេដបូក

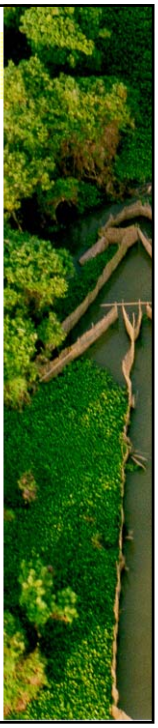

- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកាន់តែមានឥទ្ធិពលខ្លាំងមកលើផែនដី

- ព្រៃឈើជាអាងស្តុកកាបូន និងជាប្រភពនៃការបំភាយឧស្ម័ន(CO_2)

- ប្រមាណពី ១៥ ទៅ ២០% នៃការបំភាយឧស្ម័នទៅបរិយាកាសបណ្តាលមកពីការបាត់បង់ និងរេចរឹលព្រៃឈើ

- ព្រៃឈើមានមុខងារជួយការពារ និងបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់ការកាត់បន្ថយការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងការរេចរឹលព្រៃឈើ (ទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្ត ឬ ការទូទាត់ដោយផ្អែកតាមលទ្ធផល) ។

ការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តរេដបូកនៅកម្ពុជា

ការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូក (REDD+ Roadmap)

- អ្វីជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូក ?

- ជាផែនការរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តរេដបូក
- ជាជំហានផ្តួចផ្តើមជាបឋមឆ្ពោះទៅដល់ការបង្កើតយុទ្ធសាស្រ្តរេដបូកជាតិ
- ជាឯកសារសំណើរកជំនួយគាំទ្រដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តរេដបូក

ក្រុមការងាររៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូក

- ក្រុមការងារបានបង្កើតក្នុងខែមករាឆ្នាំ២០១០ ដែលមានសមាជិកមកពីៈ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- RECOFTC និងមូលនិធិបីលគ្លីនតុន ចូលរួមជាអ្នកអង្កេតការណ៍
- ទីប្រឹក្សា FAO, UNDP និង UNEP
- ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធតំណាងសង្គមស៊ីវិល និងជនជាតិដើមភាគតិ

ដំណាក់កាលនៃការអនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូក

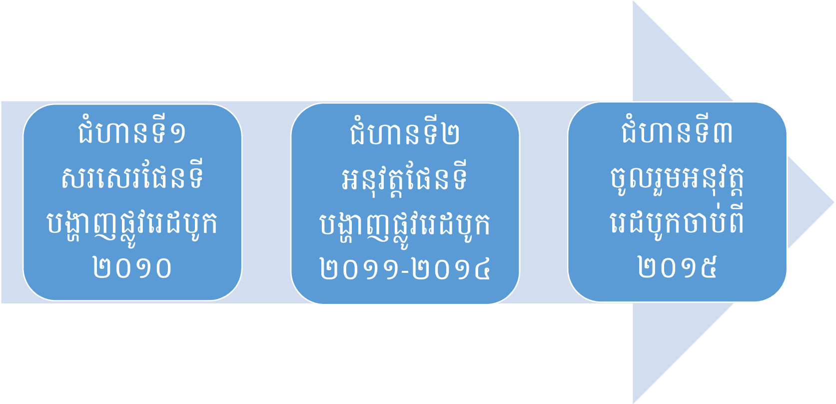

សមាសភាគសំខាន់នៃការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តរេដបូក

- ផ្នែកទី១៖ ការគ្រប់គ្រងដំណើរការ
- ផ្នែកទី២៖ ការពិគ្រោះយោបល់ និងការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ
- ផ្នែកទី៣៖ ការជ្រើសរើសយកយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ
- ផ្នែកទី៤៖ ការរៀបចំក្របខណ្ឌអនុវត្ត
- ផ្នែកទី៥៖ ការបង្កើតកម្រិតបំភាយយោងពីព្រៃឈើ
- ផ្នែកទី៦៖ ការបង្កើតប្រព័ន្ធវាស់វែង រាយការណ៍ និងផ្ទៀងផ្ទាត់

ស្ថាប័នសម្របសម្រួលការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តរេដបូក

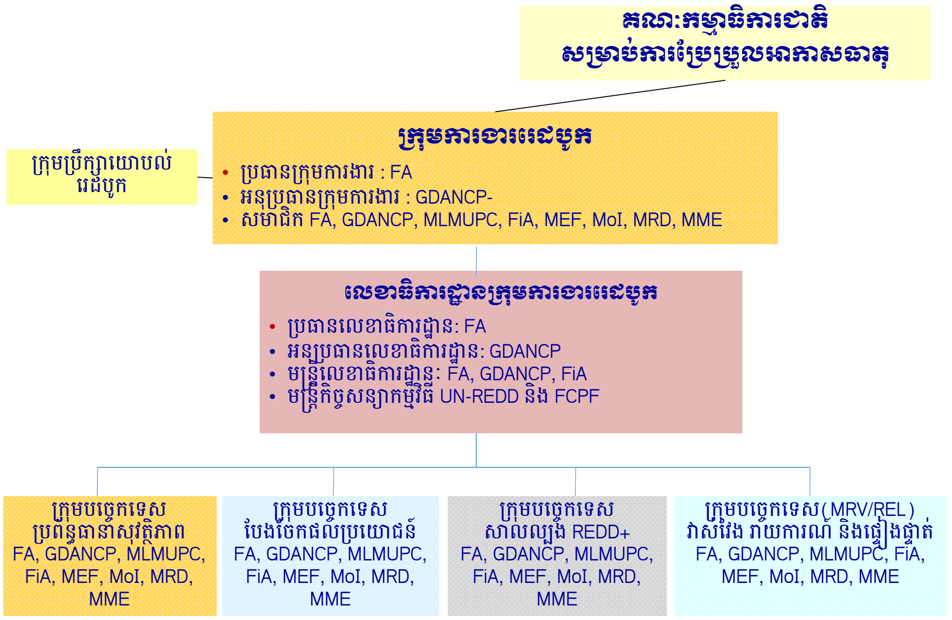

តំណាក់កាលនៃការអនុវត្តរេដបូកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

តំណាក់ទី១៖ ការត្រៀមលក្ខណៈរៀបចំគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រ (២០១២- ២០១៥)

តំណាក់ទី២៖ ការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងវិធាននានា (២០១៦-២០២០)

តំណាក់ទី៣៖ ការទូទាត់ផ្អែកលើលទ្ធផល (២០២០)

កាលបរិច្ឆេទសំខាន់ៗនៃការចូលរួមក្នុងដំណើរការរេដបូករបស់កម្ពុជា៖

- 1995 គាំទ្រដល់អនុសញ្ញា UNFCCC
- 2002 ឯកភាពលើពិធីសារ Kyoto Protocol
- 2009 ក្លាយជាសមាជិកកម្មវិធី UN-REDD និងកម្មវិធីធនាគាពិភពលោក FCPF
- 2010 រៀបចំក្រុមការងាររេដបូកបណ្តោះអាសន្ន និងបានរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវរេដបូក
- 2010 ចាប់ផ្តើមអនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវក្រោមមូលនិធិ UN-REDD Programme
- 2012 បង្កើតក្រុមការងាររេដបូកជាផ្លូវការ ដែលមាន ៧ក្រសួងពាក់ព័ន្ធចូលរួម
- 2014 អនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវក្រោមមូលនិធិកម្មវិធីធនាគារពិភពលោក FCPF
- 2015 រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ, កម្រិតបំភាយយោង, ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពរេដបូក និងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យព្រៃឈើជាតិ
- 2016 ចាប់ផ្តើមអនុវត្តន៍យុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ

រេដបូកកម្រិតគម្រោង និង រេដបូកកម្រិតជាតិ (Warsaw Framework)

ការអនុវត្តសាកល្បងរេដបូកនៅប្រទេសកម្ពុជា

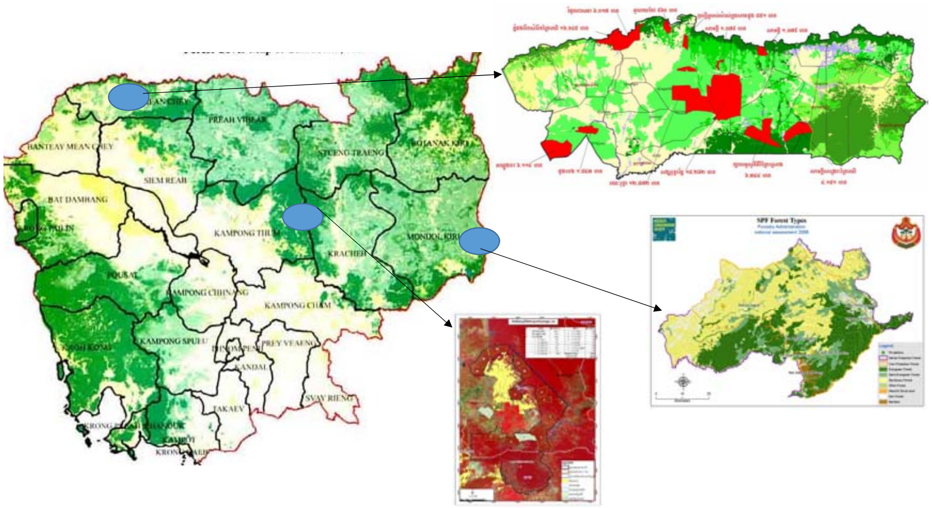

ការអនុវត្តរេដបូកកម្រិតគម្រោង

CCB Standards
The Climate, Community & Biodiversity Alliance

ក្របខណ្ឌ Warsaw សម្រាប់ការអនុវត្តរេដបូក (REDD+)

តើតម្រូវការអ្វីខ្លះ សម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីទទួលបានការទូទាត់ផ្អែកលើលទ្ធផល ក្នុងការអនុវត្តរេដបូក ?

កិច្ចប្រជុំប្រទេសជាភាគី លើកទី ១៩ នៃក្របខណ្ឌអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC)-COP19th រៀបចំនៅទីក្រុង វ៉ាសូវ, Poland - អនុម័តលើក្របខណ្ឌ

ក្របខណ្ឌវ៉ាសូវ សម្រាប់អនុវត្តរេដបូក

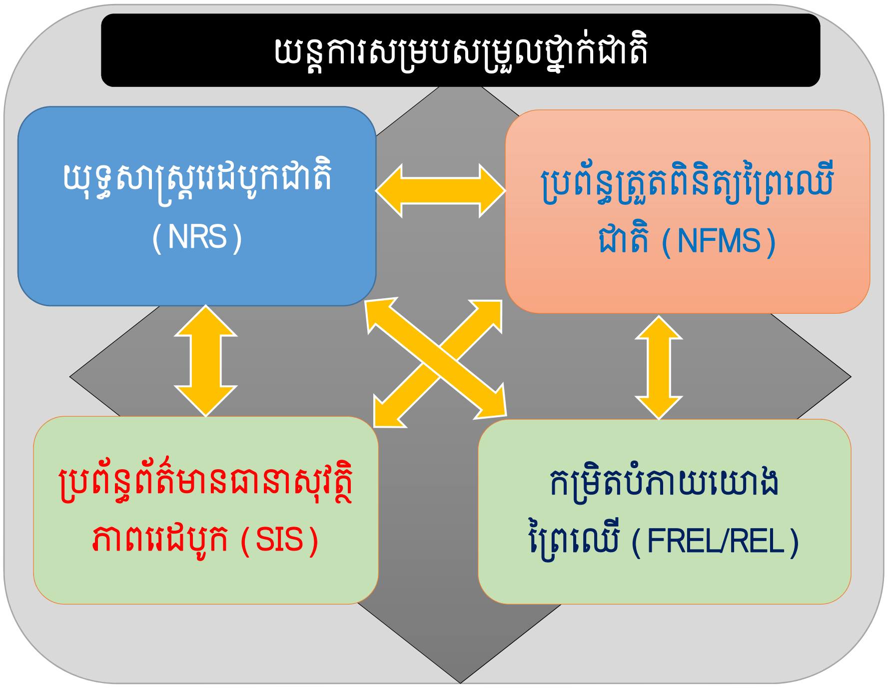
យន្តការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិ
យុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ (NRS)
ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យព្រៃឈើជាតិ (NFMS)
ប្រព័ន្ធព័ត៌មានធានាសុវត្ថិភាពរេដបូក (SIS)
កម្រិតបំភាយយោងព្រៃឈើ (FREL/REL)

អរគុណ !

សេចក្ដីសង្ខេបស្ដីពីយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ

វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលស្ដីពីទស្សនទានរេដបូក
សម្រាប់អ្នកទទួលថវិកាជំនួយគម្រោងខ្នាតតូច UNDP GEF SGP/CBR+
ខេត្តព្រះសីហនុ ថ្ងៃទី០៦ ដល់ថ្ងៃទី០៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥

ឧបសគ្គដែលត្រូវដោះស្រាយក្រោមយន្តការរេដបូក

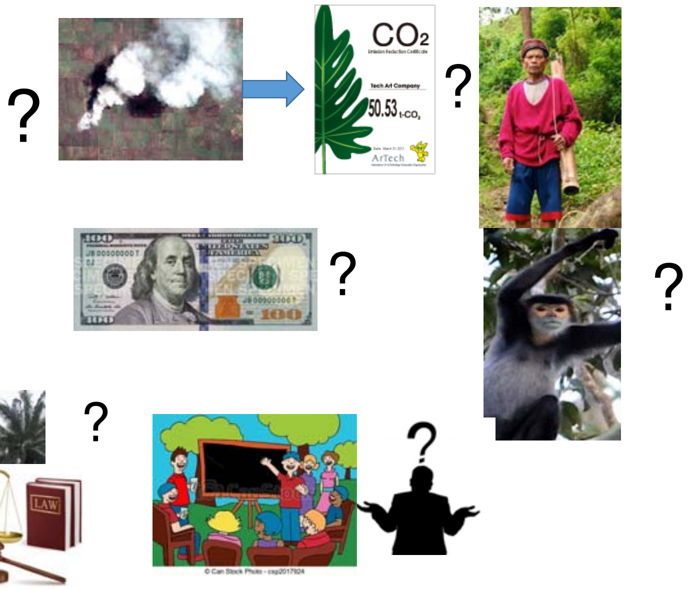

១. សេចក្តីផ្តើម
    ១.១ រេដបូកនៅកម្រិតអន្តរជាតិ
    ១.២ រេដបូកនៅកម្ពុជា

២. ចក្ខុវិស័យ
៣. បេសកកម្ម
៤. គោលបំណង

៥. ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ

ការវិភាគជាយុទ្ធសាស្ត្រ

- ការបន្សីុជាមួយគោលបំណង និងអាទិភាពដទៃទៀតនៃការអភិវឌ្ឍជាតិ
- ទិដ្ឋភាពរួមនៃការគ្រប់គ្រងដីព្រៃនៅកម្ពុជា
- កត្តាដែលពាក់ព័ន្ធការបាត់បង់និងការរេចរឹលព្រៃឈើនៅកម្ពុជា
- កត្តាដែលពាក់ព័ន្ធការបាត់បង់និងការរេចរឹលព្រៃឈើដែលជាអាទិភាពដែលត្រូវដោះស្រាយតាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ (២០១៦-២០២០)

៥.៣ គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រ និងយុទ្ធសាស្ត្រ

- <u>គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រ ១៖</u>
  កែលម្អប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ។

- <u>គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រ ២៖</u>
  លើកកម្ពស់ការប្រមូលផលព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព។

- <u>គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រ ៣៖</u> ពង្រឹងសមត្ថភាពដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានធនធានព្រៃឈើ។

- <u>គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រ ៤៖</u> បង្កើនសមត្ថភាព ចំណេះដឹង ការយល់ដឹង និងលើកកំពស់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងផលប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

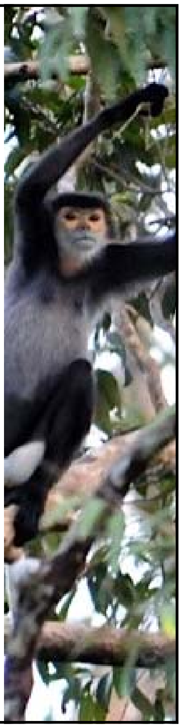

៦. សកម្មភាព

៦.១ ដំណាក់កាលនានាសម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ NRS

- <u>នៅរយៈពេលខ្លីចំពោះមុខ (ឆ្នាំ ២០១៦)៖</u> ការរៀបចំផែនការសកម្មភាពរេដបូក
- <u>នៅក្នុងរយៈពេលមធ្យម (ឆ្នាំ)៖</u> ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរេដបូក <u>២០១៦-២០២០</u>
- <u>នៅក្នុងរយៈពេលវែង(ក្រោយឆ្នាំ ២០២០)៖</u> ដំណាក់កាលនៃទូទាត់ដែលផ្អែកលើលទ្ធផល

៦.២ ក្របខ័ណ្ឌវ៉ាសូវីសម្រាប់រេដបូក

- ប្រព័ន្ធព័ត៌មានសុវត្ថិភាពរេដបូក (SIS)
- ប្រព័ន្ធតាមដានព្រៃឈើជាតិ (NFMS)
- កម្រិតបំភាយយោងសម្រាប់ព្រៃឈើ (FREL/ FRL)

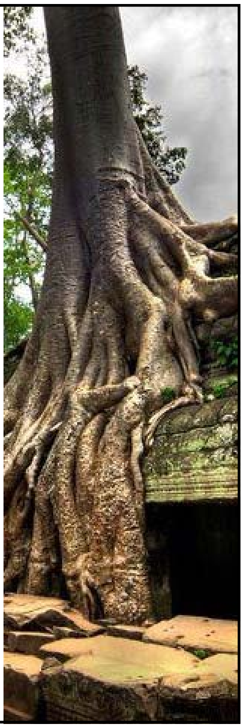

៦.៣ ការចាត់ចែងស្ថាប័ន និងការសម្របសម្រួល

- ការចាត់ចែងស្ថាប័នដែលមានស្រាប់ ដែលត្រួតពិនិត្យលើការរៀបចំ យុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ (២០១១ -២០១៥)
- ការចាត់ចែងស្ថាប័នសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ និងអនុវត្ត យុទ្ធសាស្ត្រ NRS (២០១៦- ២០២០) និង (២០២០ ដល់ ២០៣០?)
  - ➢ គណៈកម្មាធិការជាតិរេដបូក (NRC)
  - ➢ មុខងាររបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរេដបូក

៧. ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

៧.១ វិធីសាស្ត្រ៖ វិធីដែលផ្អែកលើមូលនិធិ

(Fund based approach -2016-2020)

- ការបង្កើតទីភ្នាក់ងារជាតិផ្តល់មូលនិធិរេដបូក (Agency)
- តួនាទីរបស់ទីភ្នាក់ងារជាតិផ្តល់មូលនិធិរេដបូក(Roles of Agency

៧.២ គោលការណ៍នានា

៧.៣ យន្តការគណនេយ្យភាពរបស់ទីភ្នាក់ងារជាតិមូលនិធិរេដបូក

៨. ការតាមដាន និងវាយតម្លៃ

- គោលការណ៍នានា
- វិធីសាស្ត្រ
- ការគ្រប់គ្រង និងការចាត់ចែងស្ថាប័នសម្រាប់ការអនុវត្ត

FOREST CARBON PARTNERSHIP FACILITY

UNDP
Empowered lives.
Resilient nations.

គោលបំណង និងសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រ នៃយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីទស្សនទានរេដបូក
សម្រាប់អ្នកទទួលថវិកាជំនួយគម្រោងខ្នាតតូច UNDP GEF SGP/CBR+
ខេត្តព្រះសីហនុ ថ្ងៃទី០៦ ដល់ថ្ងៃទី០៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥

កត្តាដែលបណ្តាលអោយមានការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងថយចុះនៃព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ប្រភេទ	កត្តានានាដែលត្រូវដោះស្រាយរវាងឆ្នាំ ២០១៦-២០២០
ផ្ទាល់	១. ការបម្លែងដីព្រៃ (ដែលមានផែនការ) ក. ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច/កសិកម្ម (ដូចជា សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច) ខ. ការតាំងទីលំនៅ និងដីកសិកម្ម (ដូចជា សម្បទានដីសង្គមកិច្ច) គ. ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ដូចជា ការសាងសង់ផ្លូវថ្នល់ ទំនប់) ឃ. ការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែ ២. ការទន្ទ្រានយកដីព្រៃ(ដែលមិនមានផែនការ) ក. ការជួញដូរដីធ្លី/ ការចាប់យកដីធ្លី ខ. ការកាប់ឈើល្មើសច្បាប់ ៣. ការប្រមូលផលពីព្រៃឈើដោយគ្មាននិរន្តរភាព

កត្តាដែលបណ្ដាលអោយមានការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងការថយចុះនៃព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (បន្ត)

ប្រភេទ	កត្តានានាដែលត្រូវដោះស្រាយរវាងឆ្នាំ ២០១៦-២០២០
ប្រយោល	• អភិបាលកិច្ចក្នុងវិស័យព្រៃឈើ និងវិស័យប្រើប្រាស់ដីនៅមានកម្រិត • កង្វះការសម្របសម្រួលរវាងក្រសួងនានាលើការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដី • ភាពក្រីក្រនៅជនបទ • ការចូលរួមរបស់ក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធមានកម្រិត • កង្វះហិរញ្ញវត្ថុ/ធនធានមនុស្សសម្រាប់រយៈពេលវែងដើម្បីគាំទ្រដល់វិស័យព្រៃឈើ • កង្វះខាតទិន្នន័យ និងវិធានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បង្កើតវិធានការទប់ស្កាត់បទល្មើសព្រៃឈើឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព

គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ

គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ ១៖
កែលម្អប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ

គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ ២៖
លើកកម្ពស់ការប្រមូលផលព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រ ៣៖
ពង្រឹងសមត្ថភាពដើម្បីពិនិត្យតាមដានធនធានព្រៃឈើ

គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រ ៤៖ បង្កើនសមត្ថភាព ចំណេះដឹង ការយល់ដឹង និងលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងផលប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធកែលម្អប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ

សកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រនៃយុទ្ធសាស្ត្រ រេដបូកជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយ ការបាត់បង់ និងរេចរឹលព្រៃឈើ

<u>គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ ១៖</u>

ធ្វើអោយឡើងនូវប្រសិទ្ធិភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ

១. លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធិភាពការធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងតំបន់ទេសភាពព្រៃឈើ (គ្រប់ប្រភេទព្រៃ) នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ

២. ជម្រុញកិច្ចការពារសុវត្ថិភាពកម្មសិទ្ធិដីធ្លី និងដីព្រៃឈើ និងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ព្រៃឈើ/តំណត់តំបន់ បោះបង្គោលព្រំ និងចុះបញ្ជីការដីព្រៃដោយផ្អែកលើមុខងារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងសារៈ សំខាន់ (*ឧទាហរណ៍៖ បង្កើតតំបន់ព្រៃការពារថ្មី តំបន់ព្រៃការពារ តំបន់អភិរក្សព្រៃកោងកាងនិងព្រៃលិចទឹក ដោយផ្អែកលើតម្លៃជីវចម្រុះ និងសេវាកម្មបរិស្ថាន*

៣. លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធិភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ ផលអនុផល និងដីព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

៤. បន្ធូបន្ថយផលប៉ះពាល់សង្គម និងបរិស្ថាន ក្នុងវិស័យព្រៃឈើ
(ការអនុវត្ត និងរៀបចំ EIA……)

៥. បន្តផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ននូវការអនុញ្ញាតផ្តល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងត្រួតពិនិត្យស្ថានភាពសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដែលមានស្រាប់ដើម្បីអនុវត្តឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នដើម្បីត្រួតពិនិត្យសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច

៦. រួមចំណែកដល់ការធានាថាតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវមិនត្រួតជាន់   គ្នានៃក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងដី និងធនធានព្រៃឈើ

៧. ពង្រឹងការការងារគ្រប់គ្រងតំបន់អភិរក្ស តំបន់ការពារ ព្រៃឈើការពារ(ឧទា. តំបន់ព្រៃការពារ, តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងតំបន់អភិរក្សព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង …)

គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ ២៖
លើកកម្ពស់ការប្រមូលផលព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

១. ពង្រីក និងពង្រឹកគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន (ឧទាហរណ៍:សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ សហគមន៍នេសាទ និងកម្មវិធីចុះបញ្ជីដីជនជាតិដើមភាគតិច)

២. ជម្រុញការប្រមូលឈើក្រកបដោយនិរន្តរភាព និង ការធ្វើផែនការគ្រប់គ្រង

៣. ដោះស្រាយតម្រូវការ និងការផ្គត់ផ្គង់ឈើថាមពល

៤. ជម្រុះអោយមាននិរន្តរភាពនៃខ្សែសង្វាក់ផលិតកម្ម/ផ្គត់ផ្គង់ ដែលជៀសមិនអោយមានការបាត់បង់ព្រៃឈើ (ជាពិសេសផ្តោតលើវិស័យឯកជន)

៥. ដោះស្រាយឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានលើ សង្គម និងបរិស្ថានដែលអាចកើតចេញពី ដំណើរការប្រមូលឈើ (*វាយតម្លៃ និងជម្រុញអោយពហុ ប្រយោជន៍ដល់ សង្គម និងបរិស្ថាន*)

៦. ជម្រុញអោយមានជម្រើសផ្សេងៗគ្នា នៃការផ្គត់ផ្គង់ប្រភពឈើ (*ពិសេសការដាំឈើពីវិស័យឯកជន*)

៧. ពង្រឹងអោយមានការដាំឈើ ស្តារព្រៃឈើ និងការអនុវត្តរុក្ខវប្បកម្ម

គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្រ្ត ៣៖
ពង្រឹងសមត្ថភាពដើម្បីត្រួតពិនិត្យតាមដានធនធានព្រៃឈើ

១. ពង្រឹងសមត្ថភាព និងបច្ចេកទេសរបស់ស្ថាប័ន ដើម្បីប្រមូល វិភាគ និងរាយការពីប្រព័ន្ធព័ត៌មានដីព្រៃឈើ និងដីសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងទៀត

២. ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ និងអភិបាលកិច្ច

៣. ពង្រឹងប្រព័ន្ធសម្រាប់គ្រប់គ្រងព័ត៌មានដីព្រៃឈើ និងដីសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងទៀត

គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រ ៤៖

បង្កើនសមត្ថភាព ចំណេះដឹង ការយល់ដឹង និងលើកកំពស់ការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងផលប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធកែលម្អប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ

១. ពង្រឹងស្ថាប័ន និងសម្របសម្រួលក្របខ័ណ្ឌការងារ លើការធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីសម្រាប់គម្រោងអភិវឌ្ឍ/ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រង់ទ្រាយធំ។

២. បង្កើនសមត្ថភាព ចំណេះដឹង និងការយល់ដឹងសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយដើម្បីកាត់បន្ថយការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងការរិចរិលព្រៃឈើ

៣. លើកម្ពស់យន្តការសម្របសម្រួលស្ថាប័នសម្រាប់ការឆ្លើយតបគោលនយោបាយ ដើម្បីដោះស្រាយការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងការរិចរិលព្រៃឈើ

៤. ជម្រុញការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិដើម្បីបង្កើតហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមក្នុងការគាំទ្រវិស័យព្រៃឈើ

៥. បញ្ជ្រាបយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ ជាមួយគោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិ និង លិខិតបទដ្ឋានច្បាប់គតិយុត្តផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធ

៦. ពង្រឹងតួនាទីរបស់គ្រឹះស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីព្រៃឈើ និងរេដបូក

៧. បង្កើនការចូលរួមពីសាធារណៈជន និងការប្រឹក្សា
យោបល់ជាចំណុចជាតុសំខាន់សម្រាប់ការធ្វើផែនការ
គ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងការធ្វើផែនការរប្រើប្រាស់ដីធ្លី

៨. គាំទ្រដល់សកម្មភាព និងកម្មវិធីបង្កើនជីវភាព
សហគមន៍ និងជនជាតិដើមភាគតិចដើម្បី
កាត់បន្ថយសំពាធលើការប្រើប្រាស់ព្រៃឈើ

អរគុណ !

ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាព និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានធានាសុវត្ថិភាព(SIS)

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីទស្សនទានរេដបូក
សម្រាប់អ្នកទទួលថវិកាជំនួយគម្រោងខ្នាតតូច UNDP GEF SGP/CBR+
ខេត្តព្រះសីហនុ ថ្ងៃទី០៦ ដល់ថ្ងៃទី០៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥

ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាព និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានធានាសុវត្ថិភាព (SIS)

សេចក្តីសម្រេចសំខាន់ៗរបស់UNFCCC ស្តីពីប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពរេដបូក

- ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាព ខេនខូន Cancun (សេចក្តីសម្រេច 1/CP.16)
- សេចក្តីណែនាំ ដឺបេនDurban (សេចក្តីសម្រេច 12/CP.17)
- ក្របខណ្ឌការងារ Warsaw (សេចក្តីសម្រេច 12/CP.19)

កិច្ចព្រមព្រៀង Cancun (សេចក្តីសម្រេចចិត្ត១/ CP.១៦)

ពេលដែលដំណើរការសកម្មភាពរេដបូក យោងទៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៧០ ការធានាសុវត្ថិភាពដូចខាងក្រោមនេះគួរតែត្រូវបានលើកកម្ពស់:

ក. បំពេញបន្ថែម ឬស្របទៅនឹង គោលបំណងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ

ខ. រចនាសម្ព័ន្ធអភិបាលកិច្ចមានតម្លាភាព និងមានប្រសិទ្ធិភាព ដែលគិតពីច្បាប់ និងអធិបតេយ្យភាពជាតិ

គ. គោរពចំពោះចំណេះដឹង និងសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច និងសមាជិកសហគមន៍មូលដ្ឋាន

កិច្ចព្រមព្រៀង ខេនខូន (សេចក្តីសម្រេចចិត្ត១/ CP.១៦)

ឃ. ការចូលរួមពេញលេញនិងមានប្រសិទ្ធិភាពរបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសជនជាតិដើមភាគតិចនិងសហគមន៍មូលដ្ឋាន

ង. ស្របជាមួយនឹងការអភិរក្សព្រៃធម្មជាតិ និងភាពសម្បូរបែបជីវសាស្ត្រ

ច. សកម្មភាពដើម្បីដោះស្រាយហានិភ័យនៃបញ្ហាដដែលកើតឡើងវិញ

ឆ. សកម្មភាពដើម្បីកាត់បន្ថយ ការផ្លាស់ទីរបស់ការបំភាយឧស្ម័ន

គោលបំណងសំខាន់ៗនៃប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពជេប្ញក

នៅកម្រិតអប្បរមា

- កំណត់ហានិភ័យអវិជ្ជមាននៃសកម្មភាពរេដបូក
- រកដំណោះស្រាយ ដើម្បីបញ្ចៀស ឬ កាត់បន្ថយហានិភ័យអវិជ្ជមាន

ប៉ុន្តែថែមទាំង,

- រេដបូកអាចផ្តល់នូវពហុប្រយោជន៍ដល់សង្គម និងបរិស្ថាន
- ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពរេដបូក នឹងចូលរួមចំណែកជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

ការរៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មានស្តីពីការធានាសុវត្ថិភាព (SIS)

1. ការបង្កើតសូចនាករ ផ្អែកទៅតាមសូចនាករ ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ នៅក្នុងគោលនយោបាយ និងវិធានការដែលមានស្រាប់
2. ការជ្រើសរើសវិធីសាស្រ្តសម្រាប់ប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យ និង
3. ការកំណត់ពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ស្ថាប័ន ក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាន។

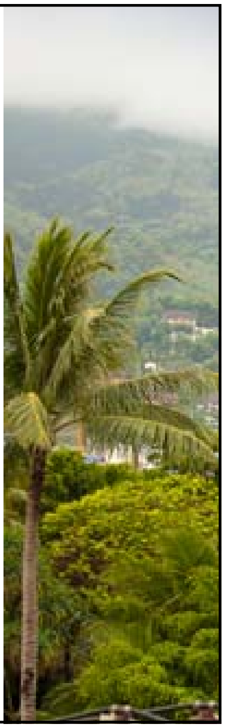

ការរៀបចំប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពរេដបូក នៃយុទ្ធសាស្ត្ររេដបូកជាតិ

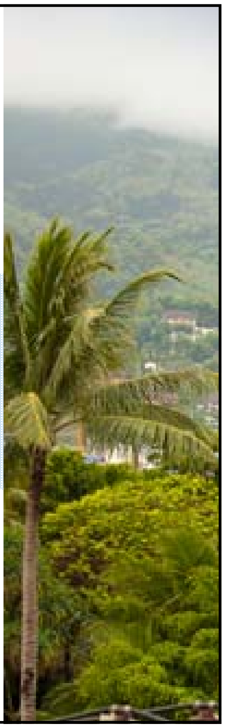

១. ការបង្កើតវិធីសាស្ត្រជាតិសម្រាប់ប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពក្រុងកាន់គុន

<u>គោលការណ៍ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពរេដបូកនៅកម្ពុជា៖</u>

- ការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងថ្នាក់ជាតិ ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ**សរុបចំនួន ៣១៧នាក់**
- ការពិគ្រោះយោបល់៖ **គោលការណ៍ចំនួន ៧ចំណុច និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចំនួន ១៤** សម្រាប់កម្ពុជា ដែលបានផ្អែកជាសំខាន់លើប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពទាំងប្រាំពីរនៃក្រុងកាន់គុន។

២. សំណើសូចនាករដំបូង និងប្រភពទិន្នន័យសម្រាប់ TRS របស់កម្ពុជា

កម្ពុជាបានស្នើនូវសំណុំសូចនាករដំបូង និងប្រភពទិន្នន័យសម្រាប់**តាមដាន និងរាយការណ៍**អំពីថាតើប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពត្រូវ**បានដោះស្រាយ និង គោរពតាម**បានដោយរបៀបណា នៅទូទាំងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ យុទ្ធសាស្ត្ររេដបូជាតិ។

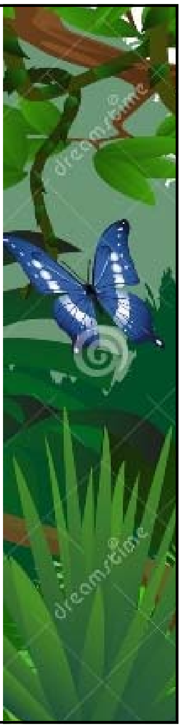

ដំហានទី ១ (២០១៥-២០១៦)

រៀបចំកែសម្រួល និងធ្វើអោយប្រសើឡើងនូវប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព៖

១. កែសម្រួល**គោលការណ៍ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ**សម្រាប់ប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពរេដបូក

២. ការផ្សារភ្ជាប់**គោលការណ៍ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងនេះជាមួយគោលនយោបាយ និងវិធានការដាក់លាក់** (*ដែលមានស្រាប់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា*)

៣. ធ្វើការពិនិត្យស្ថានភាពច្បាប់នៃ**គោលការណ៍ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ**ដែលបានកែសម្រួលដើម្បីធានាឲ្យមានស្របគ្នាជាមួយច្បាប់របស់កម្ពុជា។

បង្កើតជម្រើសសម្រាប់ក្របខ័ណ្ឌ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានរេដបូកជាតិ៖

កិច្ចការនេះទាក់ទងនឹង៖

1. សំណើឲ្យមានសូចនាករចុងក្រោយ ប្រភពទិន្នន័យ និងវិធីប្រមូលទិន្នន័យ អំពីលទ្ធភាព និងភាពជាក់ស្តែងនៃការអនុវត្ត និង
2. ការកំណត់អត្តសញ្ញាណស្ថាប័ន(ដែលមានស្រាប់ និង/ឬ ថ្មី) និងយន្តការសម្របសម្រួល ដើម្បីប្រមូល វិភាគ តាមដាន រៀបចំទុកដាក់ និងរាយការណ៍/ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព
3. សំណើទាំងនេះនឹងត្រូវរៀបចំឡើង ក្រោមការសម្របសម្រួលជិតស្និទ្ធជាមួយព័ត៌មានអំពី MRV, សារពើភណ្ឌព្រៃឈើជាតិ (NFI) និង NFMS។

ជំហានទី ២ (ពីឆ្នាំ ២០១៧ ដល់ ២០២០)

ការបង្កើតយន្តការដោះស្រាយដោះស្រាយទំនាស់រេដបូក៖

នៅក្នុងករណីនៃការរំលោភលើប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប និងជាបន្ទាន់។

- បណ្តុះបណ្តាលដល់មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធដែលទទួលបន្ទុកការងារ ប្រព័ន្ធជានាសុវត្ថិភាពរេដបូក។
- សាកល្បង ប្រព័ន្ធជានាសុវត្ថិភាពរេដបូក ដំបូង និងប្រមូលយកលទ្ធផលនៃ ប្រព័ន្ធជានាសុវត្ថិភាពរេដបូក ដំបូង។

អរគុណ !